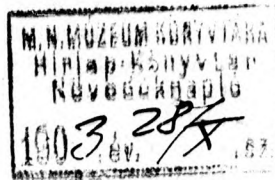

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Fél évre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXVI. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

**Helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve:**

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 kor.
Negyed évre . . . 3 kor.

← Néptanítók számára: →

Egész évre . . . 8 kor.
Fél évre . . . 4 kor.
Negyed évre . . . 2 kor.

Előfizetési pénzek **Bittermann
Nándor és fia** könyv- és könyom-
dájába küldendők.

A „Bácska” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Báró Vojnits István.

Zombor, június.

Igaz szeretet és tisztelet környezte mindenki részéről megyénk ezen kimagasló alakját amíg főispán volt s ez a nagybecsülés és ragaszkodás amióta főispáni állásától megvált, ha lehet — még fokozódott. Nem beszélünk arról, hogy báró Vojnits István, mint főispán is egyike volt az ország főispáni kara legkitünőbbjeinek, csak konstatáljuk, hogy báró Vojnits István, főispáni állásáról való lemondása után is, vezérlő alakja maradt közéletünknek.

Ily körülmények között, nagy örömet tölt el amidőn megirhatjuk, hogy báró Vojnits István a verbászi kerület képviselő jelöltségét elfogadta, mert ez azt jelenti, hogy báró Vojnits István ismét a politikai élet terére lép s megyénk közügyeinek intézésében is elfoglalja activ vezérlő helyét.

Igen tanulságos és érdekes a képviselő jelölés rövid története: Ritkán van alkalom arra, hogy egy kerület közvéleményének oly egyhangu megnyilatkozását lássuk, mint a jelen esetben. Különös fontosságú ez, a verbászi kerületet illetőleg, melyben nagy a száma a függetlenségi érzelmű válasz-

tóknak, úgy hogy nem kiváló és nem alkalmas jelölt felléptetése esetén, a függetlenségi párt könnyen kiragadhatta volna a szabadelvű párt kezéből a győzelem zászlaját. Napok óta folytak a kísérletek, báró Vojnits Istvánt a jelöltség elfogadására reá birni, ámde ő erre hajlandó nem volt. Most kedden fordulat állott be, mert a verbászi kerület bizalma, mondhatni pártkülömbőség nélkül oly elementáris erővel fordult báró Vojnits István személye felé, hogy a közkiváncsolás előtt többé kitérnie nem lehetett. Ezen a napon 300-nál nagyobb számú küldöttség a választókerület valóságos crém-je kereste fel báró Vojnits Istvánt szabadkai lakásán, ahol dr. Récsey Ede kulai ügyvéd tolmácsolta a kerület kíváncságát.

Amidőn báró Vojnits István látta, hogy az egész kerület óhajáról van szó, meghajolt a kíváncságok előtt s meghajolt elsősorban nem a saját, hanem a közügy érdekében.

Báró Vojnits István mandátum nélkül is egyik legelső embere marad e megyének, ámde kötelessége volt mandátumot vállalni, mert látta, hogy csak az ő személye képes ebben a kerületben a szabadelvű zászlót fényes diadalra juttatni.

Megválasztatásához kétség sem fér s nem lehetetlen, hogy a függetlenségi jelölt dr. Kemény Miklós visszalép.

Dr. Kemény Miklós tudomásunk szerint, ki is jelentette a kerületbe való leutazása előtt, hogyha báró Vojnits István fellép, nem reflektál a jelöltségre.

Nagy a mi örömünk tehát egyrészt azért, mert látjuk a nagy ragaszkodást, mely báró Vojnits István személye mellett megnyilatkozott, másrészt főleg azért is, mert ebben egyik kétségbevonhatatlan jelét látjuk annak a harmóniának s a kölcsönös megértésnek, mely Latinovits Pál főispán és báró Vojnits István között meg van. E két kitűnő név egyesülése és vállvetett működése nagy dolgokat teremthet Bács megyében.

Latinovits Pál főispán a következő sürgönnyt küldötte báró Vojnits Istvánnak, jelölése alkalmából:

Nagyságos báró Vojnits István urnak
Szabadka.

A nép bizalmának és a közügyek iránt tanusított szeretetednek összhangzó megnyilvánulása alkalmából igaz tisztelettel üdvözlő
őszinte hived és barátod:
Latinovits Pál.

A Széll kormány felmentése.

A hivatalos lap vasárnapi száma közli azokat a legfelső kéziratokat, amelyeket a király a kormányválság alkalmából kibocsátott a volt kormány azon tagjaihoz, kik az új kormányban már helyet nem foglalnak, a következő legfelsőbb kéziratokat kapták:

Kedves Széll! E hónap 16-án kelt elhatározásom kapcsán Önt magyar miniszterelnöki állásától ezennel véglegesen felmentem.

Ezen alkalommal hálás szívvel mondom Önnek köszönetet miniszterelnöki állásában Nekem és a hazának válságos viszonyok közt is teljes odaadással és ritka áldozatkészséggel tett hű és kiválóan sikeres szolgálataiért, biztosítom Önt változatlan kegyelemem és bizalmamról és nem kétlem, hogy a közügyektől munkás élete közben gyűjtött sokoldalú tapasztalatai folytán méltán nagybecsű közreműködését ezentul sem vonandja meg.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hónap 27-én.

Ferencz József s. k.

Kedves báró Fejérváry tábornagy!

Magyar minisztériumom lemondása és saját kérelme folytán Önt honvedelmi magyar miniszteri állásától, fáradszónak búzgalommal teljesített hű és kiváló szolgálatainak teljes elismerése mellett ezennel kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hónap 27-én.

Ferencz József s. k.

Kedves Cseh! Magyar minisztériumom lemondása és saját kérelme folytán Önt horvát szlavon dalmátországi tárcanélküli miniszteri állásától, hű és buzgó szolgálatainak elismerése mellett ezennel kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hónap 27-én.

Ferencz József s. k.

A Széchenyi grófhoz intézett királyi kézirat szó szerint megegyezik a Fejérváry báróhoz intézett kézirattal.

Az új kormány kinevezése. A királyi kéziratok a következők:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Önt, Horvát-Szlavon-Dalmátországi kerületi állásától való felmentése mellett, magyar miniszterelnökkommé ezennel kinevezem és a minisztérium megalakítása iránti javaslatát elvárom.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Széll s. k.

Magyar miniszterelnökköm előterjesztése folytán pénzügyminiszteremmé dr. Lukács Lászlót, vallás- és közoktatástügyi

miniszterem dr. Wlassics Gyulát, földmivelésügyi miniszterem dr. Darányi Ignácot, igazságügyi miniszterem dr. Plósz Sándort és kereskedelemügyi miniszterem dr. Láng Lajost újlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásaikban megerősítem; továbbá honvédelmi miniszterem Kolossváry Dezső vezérőrnagyot, horvát szlavyon dalmátországi tárcanélküli miniszterem dr. Tomasics Miklós országgyűlési képviselőt és a nevemet viselő zágrábi egyetem tanárát ezennel kinevezem és a belügyminisztérium vezetésével, valamint a személyem körüli minisztérium ideiglenes vezetésével előterjesztő miniszterelnökömet bizom meg.

Az illetőkhöz intézett kézirataimat további intézkedés végett mellékelem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves gróf Khuen Héderváry! Előterjesztésére önt egyszersmind a belügyminisztérium, valamint ideiglenesen a személyem körüli magyar minisztérium vezetésével is megbízom.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves dr. Lukács! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt pénzügyi magyar miniszterem ezennel újlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves dr. Wlassics! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt vallás és közoktatásügyi miniszterem ezennel újlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves dr. Darányi! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt földmivelésügyi magyar miniszterem ezennel újlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves dr. Plósz! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt igazságügyi magyar miniszterem ezennel újlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves dr. Láng! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt kereskedelemügyi magyar miniszterem ezennel újlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves Kolossváry vezérőrnagy! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt, katonai szolgálaton kívüli viszonyba való áthelyezése mellett, honvédelmi magyar miniszterem ezennel kinevezem és önnök egyidejűleg a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves dr. Tomasics! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt horvát-

szlavyon dalmátországi tárcanélküli miniszterem ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Kolossváry Dezső vezérőrnagynak honvédelmi magyar miniszterem lett kinevezetése alkalmából a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom s e részben bázam és a külügyek miniszterét egyidejűleg kellően utasítom. Miről önt ezennel értesítem.

Kelt Bécsben, 1903. évi június hó 27-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry s. k.

A főispán mezőgazdaságunk érdekében.

Latinovits Pál vármegyénk általán nagyrabecsült főispánja, az alábbi két miniszteri felterjesztéssel ismét fényes tanujelét adja gondoskodásának, midőn felette fontos gazdasági érdekekre hívja fel a földmivelésügyi miniszter figyelmét. Mindkét felterjesztése kiváló fontossággal bír a gazdaközönségre, vármegyénk társadalmának azon csoportjára, mely Latinovits Pál főispánban atyai jótévedéssel bír.

Szószerint itt közöljük a két fontos feliratot:

Nagyméltóságú

m. kir. földmivelésügyi miniszter ur!

Köztudomású, hogy a szőlő- és bortermeletünk minden áldozat és minden iparkodás mellett alig fizeti ki magát. Oka nemcsak az olasz bornak beözönlése, de oka a magas boritaladó is, mely az értékesítésnek oly gátakat emel, amelyekkel a termelő nem képes megküzdeni.

Innen van az, hogy a borfogyasztás nálunk az utolsó években annyira csökkent, hogy a szegényebb osztály a bort nem képes megfizetni, hogy a vagyonosabb nem képes szükségletéhez képest fogyasztani és hogy a termelő nem bírja borát a kellő áron értékesíteni.

Az állami boritaladó ugyanis hektoliterenként Budapesten 12.92 korona; Zombor városunkban 12.70 korona; másodrendű községben 11.38 korona; harmadrendűben 8.70 korona stb., a melyhez még a legtöbb helyen községi pótlék is járul.

De a termelő még a saját házában elfogyasztott boráért is fizet 7.70 kor. és 2.70 korona között váltakozó adót.

Horvátországban ellenben a boritaladó az egész országban csak 6 koronát tesz ki, míg a termelő a házában elfogyasztott bora után adót nem fizet semmit.

1885. évben 5¹/₂ millió hektoliter borunk termett és kivitelnél meghaladta az 1 millió métermázsányit. Ezidőszent évi termésünk még a nyolcvanas évek termésének felét sem szokta kitenni, kivitelnél semmi, — ellenben boritaladónk majdnem kétszerese az 1887. évi tételeknek.

Ily körülmények között kétséget nem szenved, hogy ezen magas boritaladó elviselhetlen, akkor amidőn a szőlőtermelők a felújítás és kezelés nagy kiadásai is eléggé nyomják.

Állami támogatás mellett sikerült hazánkban 409 ezer katasztrális hold

szőlőből 160 ezer holdat, vagyis az elpusztultnak körülbelül 36%-át rekonstruálni, úgy hogy már 1901. évben a termő terület 373.519 katasztr. holdat tett ki, amelyen 2 millió hektoliter bor termett, mely fogyasztásunkat sem képes fedezni, nemhogy még a külföldre is kivinnünk lehetne.

Amidőn Nagyméltóságod a szőlőfelújításnak nehéz munkáját mindenemű kedvezményben részesítette és részesíti, nem állhat meg fél uton, amidőn látja, hogy borunkat értékesíteni nem bírjuk, — amidőn tapasztalja, hogy amit a földmivelési tárca révén nyerünk, azt a pénzügyi tárca vámján kell odaadnunk — adóban.

Másrészt a boritaladónak a bérlők által való kezelése, illetve behajtása a felekre nézve szintén annyira zaklatással jár, a bérlőknek — tisztelet a kivételnek — majd törvénytudatlansága, majd felületessége, de itt-ott előforduló és nehezen orvosolható kapzsisága is a termelőkre oly elkedvetlenítő, sőt elkeserítő hatással vannak, hogy magának a termelésnek előmozdítása céljából kell hogy a magas államnak is érdekében álljon a boritaladó kezelését és behajtását avatottabb és mindenestre teljesen érdektelen kezére bizni. Aztán a bérlőknek azon joga, hogy bizonyos számban korcsmákat nyithatnak és borkereskedést folytathatnak, akkor, amidőn maguk állítják ki magukról a boritaladó befizetéséről szóló nyugtákat, oly visszaéléseknek alkalmas tág kaput nyitni, aminek levét a községek amelyekre a bérletnél reálicitálnak, a termelők akik a nagy adó terhe alól nem menekülhetnek, iszzsák meg, — de a magas állam is jövedelmének megrövidítésével nagy kárt szenved.

A jelenlegi boritaladó nagysága, úgy annak behajtási módja a bortermeletnek, az értékesítésnek és a közfogyasztásnak nagy kárára van annál inkább, mert az italfogyasztást is majd a sörivásra tereli, mely pénzünket nagyobb részben a külföldre viszi, — majd a pálinkafogyasztásra kényszeríti, amely olcsóbb adózás alá esik, amely pedig a munkásosztály egészségének megfertőztetésével népünk munkaerejét évről-évre fokozottabb mértékben ássa alá.

Ezen indokok alapján borunk értékesítésének előmozdítása céljából fordulunk Nagyméltóságodhoz és mély tisztelettel kérjük, hogy befolyásával oda hatni kegyeskedjék, miszerint a magas államkormány törvényjavaslatot terjeszzen az ország törvényhozása elé, a végből:

1. hogy a boritaladó legkevesebb 50%-kal szállíttassék le, egyenlősítve az egész országra nézve, úgy amint az Horvátországban van;

2. hogy a bortermelet a házi szükségletnél elfogyasztott bor megadóztatása alól felmentessenek;

3. hogy az 1892. évi VI. t. cikk azon rendelkezése, mely szerint az italdó egyáltalán a fogyasztási adók bérbe adhatók, — törültessek;

4. hogy a boritaladó kezelése lehetőleg a községek ruháztassék, ahol pedig ez keresztülvihető nem lenne, kezelje azt közvetlenül maga az állam.

Kérjük Nagyméltóságodat, hogy mély tiszteletünk kifejezését tapasztalt atyai jóindulattal fogadni kegyeskedjék.

Nagyméltóság

m. kir. földművelésügyi miniszter ur!

Köztudomásu, hogy a ragadós száj- és körömfájás hazánkba annak idején Romániából hurcoltatott be és pedig azért, hogy a hasított körmű állatok a szomszédos havasi legelőkön ily betegségben levő állatokkal érintkeztek.

Ezen eminens veszély elhárítására szükségesnek tartjuk, hogy a határszélen oly rendőri intézkedések léptetessenek életbe, melyek a járványos állati betegségeknek behurcolását lehetőleg meggátolni képesek.

Ezt pedig állami szervezettel és állami költségen véljük leginkább elérhetni, mert az ilyen természetű intézkedések elsősorban állami érdekek megvédésére irányulnak — és mert a járványos betegségek veszedelmének inkább kitett határszéli, — különben is legszegényebb — községeknek a védelem költségeivel való további megterhelése méltánytalan lenne.

Amiért is mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat:

hogy a Romániával szomszédos vármegyék határszélein szükségesnek mutatkozó erősebb állategészségügyi szolgálat teljesíthetése céljából oda hatni kegyeskedjék, miszerint nyári csendőrségek állítsanak fel és a belépő helyeken működő rendőri hatóságok állami szervezetet nyerjenek.

Iparkiállítási ülés.

A zombori iparkiállítás ügyében vasárnap d. e. 11 órakor a városháza dísztermében ülés volt Vértesi Károly elnöke alatt. Az ülést Vértesi Károly nyitotta meg és bejelentette az értekezletnek, hogy dr. Baloghy Ernő elnöki állásáról lemondott. Szép szavakban méltatta a volt elnök kiváló érdemeit, önfeláldozó, önzetlen buzgóságát, melylyel a kiállítás eszméjét szolgálta.

Vértesi Károly mélyen átgondolt, eszmegazdag szép beszédét meghatótsággal hallgatták a jelenlevők és köszönetet és elismerést szavaztak meg dr. Baloghy Ernő volt elnöknek munkásságáért.

A beszéd elhangzása után szólásra emelkedett Popovits Sebő alelnök és a tisztikar nevében azon kijelentést tette, hogy miután a tisztikart a volt elnökhöz dr. Baloghy Ernőhöz teljes egyetértés és szolidaritás fűzte, a tisztikar is a polgárság által rájuk ruházott hivatali állásukról lemond. Hozzájárult még a lemondás elhatározásához az is, hogy két helyi lapban az a közlemény jelent meg, hogy a tisztikar nem bírja a polgárság osztatlan bizalmát és nem képes hivatása betöltésére.

Erre Trischler Károly az ülés jegyzője felolvasta a tisztikar lemondó

levelét. E szerint lemondottak: Bittermann Nándor, Popovits Sebő, Prokópy Imre alelnökök; Krizmanits Imre, Steiner Lajos aligazgatók; Topits Zoltán titkár; Trischler Károly jegyző; Mérő Ignác, Tantner Ottó pénztárosok.

A lemondó levél felolvasása után Karakásevits Milivoj indítványára lemondott a százaz nagy és a végrehajtó bizottság is.

S miután ezen lemondások után az iparkiállítás ügye újra a polgárság kezébe van letéve, Vértesi Károly alelnök felveti a kérdést, nyilatkozzanak a jelenlevők mint a polgárság képviselői, vajjon akarnak-e kiállítást rendezni, vagy nem? A kérdés után néhány pernyi szünet volt, mely után Vértesi Károly ismételt felhívta a jelenlevőket, hogy az iparkiállítás rendezése kérdésében nyilatkozzanak.

Többek felszólalása után Falcione Gusztáv indítványára az értekezlet a kiállítás rendezésének előleges megbeszélésére a következő bizottságot küldötte ki Vértesi Károly elnöke alatt: Falcione Gusztáv, Falcione Lőrinc, Steiner Lajos, Husvéth István, Frey Imre, Szobotka Rezső, dr. Bikár Nenád, dr. Duchon János urakat, kik a megbízást elfogadták.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Évzáró vizsga a zárdában.

A miasszonyunkról nevezett tiszteendő nénék kitért vezetése alatt álló zárdai leányiskolák évzáró vizsgáit a múlt héten tartották meg. A díszes és nagyszámú közönség kiváló érdeklődéssel s lankadatlan türelemmel élvezte végig a kiválóan sikertült évzárást. Nem tudjuk, mit bámulunk jobban: a szabatos, precíz feleleteket-e, melyek a növendékek szorgalmát árulják el; vagy a tiszteendő nénék gondosságát, szeretetét s szakavatott vezetését, mely aggódó lelkiismeretességgel munkálja a növendékek jellemét és elméjét s fényes tanúságot szolgál arra, hogy Krisztus e jegyesei lelkök minden tehetségét, szívök minden melegét növendékeik ártatlan, fogékony keblébe lehelik. Ez elismerésre méltó igyekezettük a legminuciosabb témákon is kivillant s a mi jó leányaink hálásak lehetnek e gondoskodásért, a tiszteendő nénék pedig büszkék a bemutatott sikerre. A feleletek közt szebbnél-szebb szavakat hallgattunk, melyek a közönséget valósággal elragadták; aztán gyönyörű dallam hangzott fel a kedves kis ajkáról s a szép érzéssel előadott lágy melódia zsongva terjedt szerte a hallgatók füléhez. A nagy tanteremben meglepően díszes kézimunkákban gyönyörködhetek a látogatók. Csupa hasznos, érdekes dolog; szép és izléeses kivitelenben.

A felső leányiskolák VIII. osztályának vizsgálata pénteken, június 26-án délután volt. A két hosszú óra könnyen pergett le az értelmes, alapos tudást eláruló feleletek közt. Vizsga után az intézet egy távozó növendéke, Vojnich Erzsike szivreható bucsuszavakban köszöntö meg társnői nevében a tiszteendő nénék fáradatlan gondoskodá-

sát. Litvay Péter hitoktató szerető tanítását, megható gondolatok közt rebegett „Isten-hozzád“-ot a szeretett háznak s mély részvétellel üdvözölte a betegsége miatt megjelenésében akadályozott igazgatót, Fejér Gyula apát-plébánost.

Az igazgatót valamennyi vizsgán Huber Lipót, a kalocsai teológiai karnak tagja, főszentszéki ülnök, a jeles egyházi író, orientalista és biblikus helyettesítette azzal a ritka buzgalommal s szakértelemmel, melyről minden növendéke az elragadtatás meleg hangján emlékezik meg. Záróbeszédje hatalmas, mély tudásra valló, költői s oly megragadó volt, hogy a szárnyra bocsátott növendékek s a kedves szülők szemében percek mulva is ott ragyogott a megindulás csillogó könnye.

Dr. Huber Lipót beszéde a következő:

Kedves növendékek!

Végig hallgattam vizsgálataikat és örvendek, hogy azoknak nemcsak kielégítő, hanem kitért eredménye fölött ismét csak elismerőleg nyilatkozhatom. Legyen ezért hála mindenekelőtt a jóságos Istennek, ki úgy önöket, mint buzgó nevelő-tanítókat az egész éven át elárasztotta égi malasztjaival, hogy e szép sikert felmutathassák.

Harmadszor történik az immár, hogy, sajnos, még mindig betegeskedő igazgatójuk, a főtiszteendő apát-plébános ur ónagyságától felkérve, mint helyettes elnök vezetem ezen intézet vizsgálatait. Ezt különben úgy is, mint e város szülötte, úgy is mint hivatásomnál fogva a tanügy iránt érdeklődő férfiú szívesen tettem, annál is inkább, mert úgy veszem észre, hogy kezdve a legelsőbbtól egész a legfelsőbb osztályig, évről évre mindig jelesebb sikerek vagyok tanuja. De hát ezt csak természetesnek találom ott, ahol magasabb, minden földit messze felülmúló okok szinte készitetik a tiszteendő nővéreket arra, hogy a városszerte feléjük forduló bizalomnak minél tökéletesebben megfeleljenek.

Kedves növendékek! Megvallom, egy hosszú évi tanárkodásomnak fáradozásai után önök körében mintegy megpihentem azon lelki öröm és élvezetben, melyet szép vizsgálataik nekem nyújtanak. Az ismeretek sokasága és változatossága, melyekkel tudáskörüket bővítették, a feleletek biztossága s emellett az a mindannyiuk arcán előmlő vidorság, mely a napok óta tartó vizsgálatokat kíséri, nem egyszer bámulással is tölté el lelkemet, midőn a taneredménynek igazán már a tudományosság határát érő mértékét önöknek még serdülő korával összehasonlítottam.

Tudom, hogy minden, amit itt tanultak, nem marad meg elméjükből. Ámde azért nem kell eppen busulniok. Mert hisz az ismereteknek jó nagy mennyisége nem is annyira tárgyánál fogva értékelendő, mint inkább azon alaki művelő hatása és képző ereje miatt, melynél fogva ezen ismeretek önökben az emlékezőtehetséget, az értelmi és ítélőképességet fejlesztették s kedélyüket nemesítették. De bármennyit felejtsetek is itt tanult anyagból, annyi bizonyára mégis meg fog maradni, amennyi az életben való boldoguláshoz szükséges.

Egyébként, kedves növendékek, nem a tudomány az, ami boldogít, hanem azon vallás-erkölcsi elvek, melyek szerint életünket irányítanunk kell, hogy hivatásunk kötelességeit teljesítvén s az élet terheit elviselvén, ezért egykori jutalmunkat a másvilágon remélhessük.

Főösleges volna bizonyítanom, hogy mi mindannyian boldogság után epedezünk. Boldog akar lenni mindenki már itt e földön is, még inkább pedig egykoron ott, ahol annak vége sohasem lesz. Ez a vágy kiirthatatlanul van szívünkbe, lelkünkbe oltva. Semmit sem óhajtok oly nagyon, semmit sem oly általánosan, mint boldogok lenni. És fájdalom, mégis azt tapasztaljuk, hogy semmi sem oly kevés, semmi sem oly ritka az embereknél, mint az igaz boldogság.

Nem értem én itt azt a boldogságot, melyet földi gyönyörök és élvezetek nyújtanak; én a valódi boldogságot értem, a léleknek és a szívnek azt az egyensúlyát, melyet a vallás-erkölcsiség tart fenn, s melyet sem a frivol örömei csábjai megbillenteni, sem az élet bajai és szenvedései megzavarni nem képesek.

Kedves növendékek! Megvallom, midőn vizsgálataik szép eredménye fölött gyönyörködtem, nem egyszer borongós érzelmek is szálltak meg lelkemet, midőn elgondoltam, hogy önök most végleg elhagyják ez intézetet, ahol életüknek azon éveit töltötték, melyek az emberi életnek legboldogabb korszakát képezik. Megszűnnek gyermekek lenni, és ezzel sok egyéb is megszűnik, sokakra talán maga az a boldogság is, mely lelküket, kedélyüket eddig oly vidorá tette... Az iskola küszöbéről kilépve, csakhamar belépnek majd a nagyvilágba, ahol sokat fognak látni, amitől eddig az intézet szabályai eltoltak; sokat fognak hallani, tapasztalni, amit ezelőtt nem hittek volna; találkozni fognak, fájdalom, léha, sivár lelkekkel, a modern kor azon száználmas fölvilágosultjaival, akik előtt semmi sem szent, semmi sem tiszteletre méltó, akik mindenben kételkednek, kik a vallás iránt közömbösek, sőt annak isteni intézményei és parancsai fölött szentségtörő vakmerőséggel gunyolódnak s kiknek romlott szive nem tesz már különbséget erény és bűn között. Az ilyenek gonosz példája kimondhatatlan romboló hatással lehet még tapasztalatlan, romlatlan lelkületükre.

Mindezek elgondolásánál csoda-e, ha bizonyos szívszorogás vesz erőt rajtuk e bucsupercekben, amelyekben engem biztat meg, hogy ez intézet nevében önöknek véglegesen Istenbózzadot mondjak... Engem terhel tehát most a köteleesség, hogy nevelőiknek aggódó szeretetét és óvó intelmeit tolmácsoljam üdvös utavalóként.

Akik önök nevelésében, kiképzetésében itt nyolc hosszú éven át fáradoztak, alighanem úgy érzik most magukat a válás e meghatározó pillanataiban, mint a jó anya, ki édes gyermekét első ízben bocsátja el szárnyai alól a nagyvilágba... A jó anya ilyenkor sokat, igen sokat akarna mondani; de ha mind is elmondhatná, az csak ez egy óhajba volna foglalható: Órizz meg szived ártatlanságát s légy mindig boldog gyermekem!... Talán sokáig is gondolkozott, készült ahhoz, mily szép intelmeket, mily jó és üdvös tanácsokat fog adni gyermekének a válás nehéz órájában. És ime, midőn a bucsuzás perce közeledik, áldott jó szive elszorul, ajkai elnémulnak, szólni képtelen: szép szavak helyett a könyvek egész özöne csordul végig orcáján. Am e drága könyvek szebben, ékebben beszéltek a leggyönyörűbb szónoklatnál is; e könyvek minden egyes gyöngye a legigazabb, mert édesanyjai szeretetnek bizonyosságai. Amde nemcsak az igaz szeretet csillog e könyvekben, reszket bennük a mélyseges aggodalom is. Fáj a jó anyának meg-

válni gyermekétől: és ez a szeretet; de még jobban fáj neki az a gondolat, hogy gyermekét talán nem fogja ily boldogan viszontlátni: ez az ő aggodalma.

Kedves növendékek! Ilyen szeretettel s ilyen aggodalommal bocsátja most önöket ezen intézet is szabad szárnyaikra. És e kettős érzelmek adják most nekem is ajkaimra az utavaló jó tanácsokat és intelmeket; mert nem illenék hozzám, ha egyedül csak a meghatottságtól szótlanná lett jó anyának példáját követném. Én szólok önökhöz, mert szólanom kell, bár úgy érzem, hogy nem sokat kell mondanom. Mert erősen meg vagyok győződve, hogy aggodalmainkat az ezen intézetben nyert keresztény nevelés és jó szülőknek ezentúl még inkább fokozódó öröme nagyrészt ugyanis eloszlatják. De megnyugtatónak engem azon komoly ígéretek is, melyeket jeles szónokuk valamennyiüknek nevében az imént ünnepélyesen tett s melyeket bizonyára hűségesen be is fognak váltani.

Nem is tudnám magammal elhíttetni, hogy annyi jó léleknek szeretetteljes fáradozása, annyi éveknél gyöngéd gondossága ne vert volna mély gyökereket önöknek különben is minden jó, szép és nemes iránt fogékony lelkében, szívében. Meg vagyok győződve, hogy az a keresztény és hazafias szellem, az a vallás-erkölcsös nevelés, melynek elveit, tanait a nt. hitoktató és a t. nővérek itt előszóval annyiszor hangoztatták és fejtegették s mindenkifölött saját életpéldájukkal is illusztrálták: bizonyára meg fogja hozni künn az életben a maga üdvös gyümölcseit.

Intelem és kérelmem tehát csak oda terjed, kedves növendékek, hogy ha mindent is felejtetek, a keresztény nevelés elveit, melyeket itt szívükbe oltottak, azt a hazafias magyar érzést, melyre keblüket fölhevítették, sohasem feledjék. Órizzék meg azt hiven lelkükben s juttassák kifejezésre mindenkor és mindenütt az életben, mert egyedül csak úgy biztosítják földi és örök boldogságukat. S ezen intézet éppen arról fogja megismerni volt tanítványait, ha azok hiven s állhatatosan ragaszkodnak az itt hirdett szent tanokhoz és erkölcsi elvekhez. A keresztény élet kötelességeinek mindenkor hű teljesítése; az Isten és az egyház parancsainak egy a magánéletben, mint a nyilvánosságban való megtartása; a feddhetetlen, tisztességes, szerény magaviselet, a valódi, nemcsak látszólagos erényesség: ezek azon gyümölcsök, melyekről rá fognak ismerni, hogy önök ezen intézetben nyerték vallásos, keresztény nevelésüket; s legyenek meggyőződve, hogy éppen ezek képezik egyúttal a keresztény nőnek legszebb ékességét is.

Nem hallgathatom el, kedves növendékek, hogy jól esett hallanom szónokuk ajkáról hálájuk szép megnyilatkozását is. Mert kétségtelen, hogy a jó nevelésnek egyik fő ismertető jele az a hálaérzet is, melylyel a növendékek gyermekkoruk kedves tanyája, ezen intézet és annak összes elöljárói és tanítónői iránt viseltetnek, mint akiknek szülők után legtöbbet köszönnék. Hálanyilatkozatuk dicséretükre válik és nemes szívükre vall. Mert valamint a hálatalanság az erények egyik legszebb virága... Nincs Isten és ember előtt gyűlöletesebb valami, mint a rut hálatalanság; s akiről azt mondjuk, hogy hálatalan, annak a legsötétebb bélyegét sűtöttük homlokára. Az ilyen embereken nincs, nem

is lehet az Isten áldása. Rettentő, de igaz szó ez, kedves növendékek... Önök azonban sohasem akarnak az ilyenek közé tartozni. Szónokuk szavaiból mi bizvást következtethetünk arra, hogy önök szüntelen ápolni fogják a hála szép virágát nemes szívükben; nincs okunk egy pillanatig sem kételkedni abban, hogy önök azt, amit az imént szóval kifejezték, tetteleg is be fogják bizonyítani egész életükön át.

S az önök hálanyilatkozatához szívvel-lélekkel mi is hozzájárulunk. Hálát mondunk azért valamennyien ezen intézet elöljáróinak, a nagyságos igazgató urnak és a főtisztelendő főnöknőnek, az intézet összes tanító- és tanítónőinek. Szálljon rájuk Isten bő kegyelme; adjon nekik ezután is erőt és kitartást ép oly szép, mint nehéz élethivatásuk magasstos kötelemeinek teljesítésére! Merítsék ők növendékeik hálás érzeteiből, erényes magaviseletéből és boldogságából azt az édes tudatot, hogy földi életükben áldásosan munkálkodtak s azt a biztató reményt, hogy azért fönn van tartva számukra az a hervadhatatlan égi korona, melylyel egykoron csak a jó Isten leszen képes önfeláldozó, nemes munkásságukat kellően megjutalmazni... Azt hiszem, a jelen volt és jelenlevő mélyen tisztelt vendégek osztatlan érzelmeinek adok kifejezést, midőn a nt. hitoktatónak s a t. nővéreknek egy fáradságos tanév után boldog szünetet és érdemekben gazdag igen hosszú életet kívánok.

Mielőtt azonban szavaimat befejezném, kedves kötelességet teljesítek az által is, hogy a m. t. vendégeknek is, ezen intézet és működése iránt tanúsított meleg érdeklődésért, vizsgálataink fényét emelő és kitértető kegyes megjelenéséért szintén hálás köszönetet mondok. Ajánlom az intézetet és annak összes tényezőit továbbra is szíves jóindulatukba és kegyességükbe.

Önöket pedig, bucsuzó kedves növendékek, a jóságos Isten áldja, vezérelje és oltalmazza! De áldja meg drága jó szülőiket is, ezen intézetet is és mindnyájunkat! Isten önökkel!

Tanítók gyűlése.

II.

A csónoplai dolgozatban foglalt ama felhívással szemben, hogy a tanító ne resteljen emelvényre lépni a szocialista vezérek ellen — Nagy inkább azt tanácsolja, hogy a tanító csak adandó alkalommal cáfolja a rendforogatók veszedelmes tanait. Nem helyesli továbbá Mayer I. munkálatában azon eljárást, hogy csakis az Amerikából jövő rossz híreket terjesszük, mert a nép a gyakorlatból mást vehet észre, amit pedig amugy is szívesebben hisz el, mint az ellenkezőt, azért ismerjük el röviden, hogy az újvilágban különösen az ügyes iparosnak szép kereset kínálkozhatik, de viszont a megélhetési mód oly költséges, hogy könnyen felemésztheti a keresetet. Mondjuk el, hogy a nem iparosnak ki hazánkban odaköltözik, nem oly rózsás a sorsa, mert a legnehezebb és legundokabb dolgokat bízzák reá, mely csakhamar testelket ölő lesz. Láttassuk be tanulóinkkal élő példakkal, hogy kellő szorgalom, takarékoság és rendes családi élet mellett édes hazánkban is találunk nyugalmat, boldogulást. Helyesnek találja Nagy a felhozott praktikus elbeszélések közlését és kívánatosnak tartja, hogy leginkább ezek által hassunk a fogékony gyermeki lélekre és ezek útján a szü-

lőkre. Hogy azonban a felnőttekkel is szóba-állhassunk e kérdésben, szükségesnek találja a kivándorlásra vonatkozó törvények és rendeletek tanulmányozását; mert pld. maga azon ténynek elmondása, hogy csak az kaphat a hatóságtól kivándorlásra szükséges utlevelet, ki az oda és visszautazás költségeit fel tudja mutatni, már is gondolkodóba ejti a kivándorolni készültöt és némileg lelőhasztja csatangoló kedvét.

A közgyűlés helyeselte a Nagy János által felhozottakat s minthogy több tag szó- lásra nem jelentkezett, elnök összefoglalása után a munkálatokban foglaltakat — a vitában elhangzott eszközökkel kiegészítve s illetve helyreigazítva magáévá teszi és érte- kezőknek jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Az elnök által 10 percnél után Lévay Nándor zombori tanító adta elő jelen- tését a tanügyi terén az utolsó év alatt ész- lelt főbb mozzanatokról, melyek röviden a következőkben voltak összefoglalhatók:

a) a rajzoktatásnál újabban a természet utáni rajzoltatás lép előtérbe, melyhez egy budapesti tanfőúr ügyesen kiállított rajztá- blát talált fel;

b) az irva olvasás megkönnyítésére dr. Gööz József közölte új módszerét.

c) A földrajzitanítás sikeressé tételére Kozma László közölte módszerét és össze- rakható térképek készítették;

d) az ifjúsági egyesületek terjedése mellett figyelmet és támogatást érdemelnek a mostanában keletkező alkoholizmus elleni egyesületek és kiadott szabályrendeletek.

e) A fél- s illetve mérsékelt vasuti jegyek elnyeréseért az elmúlt évben ismét eredmény nélkül kérelmezett a nem állami magyar tanítóság.

f) Örvendetes jelenség a Eötvös-alap, a tanítók e jótékonycélu egyesületének rohamos gyarapodása.

g) Az állami tanítók fizetésrendezése tárgyában megindított mozgalomnak is meg volt azon eredménye, hogy a kormány a nagyon is méltánytalan tervezetet elejtette és sokkal előnyösebb javaslatot terjeszt a törvényhozás elé, mely 1400 kor. alapfizetést biztosítand szerencsés állami kollegáinknak.

A közgyűlés köszönettel fogadta Lévay jelentését és őt újból megválasztja a jövő évben teendő hasonló tárgyú jelentéstételre.

Következett a bíráló bizottság válasza. Elnök lett újból dr. Steecz György apát-kanonok. Rendes tagokká: Bászler Ist- ván, Flach István, Herold Antal, Nagy János, Petényi József és Weigang János. Póttá- gokká: Csája Ferenc, Schlachter Lujza, Te- munovich József és Kőszegi Ferenc.

A gyűlés VIII. tárgya volt: a kath. tanügyi tanács elnökének felhívása a nem állami tanítók fizetésének rendezése tárgyá- ban. A felhívás felolvasása után Humpfner Alajos javasolja egy hasonló kérvénynek a törvényhozáshoz való beterjesztését. Petényi és Nagy János hozzászólásával a vita ered- ménye az lett, hogy: a) egylettünk a tanügyi tanács átirata értelmében az elnökség által kérvényt terjeszt be a képviselőházhoz, mely- ben az 1893. évi XXVI. t. c. oly módosítását kérelmeztük, hogy az illetékes főhatóság kívánságára a vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszter kivétel nélkül minden nyilvános iskolában működő tanító fizetését az állami tanítókéval egyenlő összegig kiegészítse; b) minden választókerület kath. tanítói küldött- ségileg személyesen megkeresik országos kép- viselőjüket, mely alkalommal említett kérvény

másolatát és egyuttal kérelmeket írásban is átadják és ígéretüket kéri arra nézve, hogy igaz és méltányos ügyünket tőlük telhetőleg támogatni fogják.

Az indítványok közül elsősorban Petényi József fogadtatott el, amennyiben a köz- gyűlés a következő táviratot intézte távol levő elnökéhez:

Főtisztelendő Lajthay János plébános urnak Kupuszina. A zomborvidéki r. kath. tanító-egylet közgyűlése hálásan köszöni szí- ves üdvözlését. Mély sajnálattal nélkülözvén vezérének bölcs elnöklését, szeretettel kö- szönti Főtisztelendőségét s egészségének helyreállításáért imádkozik. Czinkler s. k., alelnök.

b) Elnök felolvassa Jung Ignác egyleti könyvtáros abbeli indítványát, hogy a köz- gyűlés által az alapszabályok 6. §-a értelmében melléje egy II-od könyvtáros választassék. Megválasztott Lévay Nándor.

c) Dér Ferenc indítványára utasított az egyleti jegyző, hogy az alapszabályok egy-egy példányát az egyes tantestületeknek megküldje.

d) Jung Ignác könyvtáros bemutatja a zombori tantestület által összeállított könyv- jegyzéket, hogy az abban foglalt művek beszerzését a közgyűlés engedélyezze.

Itt egy kis vita támadt, amennyiben Lévay azt kívánta, hogy a közgyűlés első hallomásra a jegyzéket magáévá tegye és a könyvek árát azonnal utalványozza is. Nagy egyleti jegyző azonban hivatkozva az alap- szabályok 9. §-ának c) pontjára azt véli, hogy a beszerzendő könyvek jegyzékét előbb a választmánynak kell bemutatni. A közgyű- lés Nagy nézetét tette magáévá azzal, hogy ez alkalommal a választmány jóváhagyását nyert jegyzékben foglalt könyvek a közgyű- lés meghallgatása nélkül még ez év őszén beszerezhetők.

Az elköltözött tagok kiléptetése és az új tagok felvétele után a jegyzőkönyv hite- lelesítésével megbizattak Petényi József és Lévay Nándor.

Midőn elnök Adamovich Pál kir. tan- felügyelőnek köszönetet mond a gyűlésen való megjelenésért — azt berekeszti.

Igy folyt le utolsó közgyűlésünk, mely- nek főtárgya elég fontos volt és kívánatos volna, hogy az ott hallottakat mindenki megszivlelje és szerény körében aszerint is cselekedjék, mert megvagyon irva: minden ember annyit ér, amennyit dolgozik és jót teszen embertársaival.

Referens.

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága múlt hó 30-án délelőtt 9 órakor tartotta meg a vármegyei székház nagytermében második évnegyedes közgyűlését.

Latinovits Pál főispán a megjelent bi- zottsági tagok lelkes éljenzése között elfog- lalta elnöki székét és a bizottsági tagokat szívből üdvözlölvén, a közgyűlést megnyitott- nak nyilvánította. A jegyzőkönyv vezetésével Vojnits István főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Lederer Pál tb. főjegyzőt és az ügyészi teendők ellátásával Pribil Ernő főügyészt bízta meg. Elismerő szavakkal emlékezett meg a lemondott Széll Kálmán miniszterelnök és a kormány kiváló, nagy- szabású, a haza javára irányult áldásos mű- ködéséről. Az egész ország osztatlan elisme- rése, köszönete és halála kíséri a négy és

fél éven át kifejtett munkásságot, mely üd- vös és áldásos volt. Fényesen igazolja ezt őfelsége az apostoli király magac leirata, melyet távozása alkalmából Széll Kálmán kormányelnökhöz intézett. Igazolja ezt az ellenzék egy kiváló vezérének nyilatkozata is, ki a lelépő miniszterelnök érdemeit mel- tatva kijelenté, hogy ime egy magyar minisz- terelnök, kinek távozása alkalmával utjára nem tövist, hanem rózsát hintenek.

Megemlékezett arról is, hogy Széll Kál- mán miniszterelnök mint belügyminiszter mű- ködése alatt mindenkor a legjobb akarattal viseltetett vármegyénk ügyei iránt és örökké feledhetetlen marad az a kiváló jóindulata, melyet vármegyénk tisztikara iránt tanúsított, midőn a vármegye közönségének a fizetés fölemelés iránti határozatát oly gyorsan és kedvezőleg jóváhagyta.

Indítványára a törvényhatósági bizott- ság lelkes éljenzése között elhatározta, hogy a távozó miniszterelnök és kormánynak őszinte elismerését, köszönetét fejezi ki és erről felirat utján értesíti.

Megemlékezett továbbá Latinovits Pál főispán arról, hogy a király őfelsége (a bi- zottsági tagok felállanak) a Széll-kormány lemondását elfogadta és gróf Khuen Héder- váry Károly horvát bánat nevezte ki miniszter- elnökké, kinek egy negyedszázadon át ki- fejtett kiváló politikai működése és közszerep- lése elég garanciát nyujtanak arra, hogy mint magyar kormányelnök áldásos működést fog a haza üdvére kifejtetni. Indítványára a tör- vényhatósági bizottság üdvözlő feliratot intéz az új kormányhoz.

Alispáni jelentés.

Az elhangzott éljenzések után ifj. Voj- nits István főjegyző felolvasta Karácson Gyula kir. tanácsos alispán jelentését a közügyek állapotáról. A jelentés bevezetésében kegye- letes szép szavakkal emlékezik meg dr. Hadzsy János volt bizottsági tagról, ki a közéletnek egy kiváló munkás harcosa volt és mint a vármegye közigazgatási bizottsá- gának tagja és közegészségügyi bizottságá- nak elnöke fáradhatatlan működést fejtett ki. Lelkes hűve és barátja volt a tűzoltás hu- mánus eszméjének és minden munkásságában az igaz hazafi példányképe volt. Emléke ma- radandó példa a jövőnek. Az alispáni jelen- tésnek ezen szép szívhöz ható megemléke- zését a bizottság tagjai mély meghatottsággal hallgatták és szívből áldoztak az elhunyt derék férfiú emlékének.

Az alispáni jelentés hű képét adja a vármegye közéletének és kiterjeszkedik a közigazgatás minden ágazatának részletes ismertetésére. A jelentést a közgyűlés egy- hangulag éljenzéssel tudomásul vette.

József főherceg köszönő levele.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága József a legmagyarabb főherceget hetvenedik születésnapja alkalmából lelkes felirattal üd- vözlölte. József főherceg a vármegye közön- ségének üdvözlését megleghangu levélben kö- szöntöte meg. A közgyűlés a főherceg levelét lelkes éljenzéssel örömmel vette tudomásul.

Széll Kálmán köszönő irata.

Az obstrukció helytelenítése érdekében vármegyénk közönsége annak idején az ob- strukciót elítélő és Széll Kálmánhoz rendt- letlen bizalmát kifejező feliratot intézett. Széll Kálmán ezen üdvözlést egy megleghangu le- irattal köszöntöte meg, melyet a közgyűlés tudomásul vett.

Miniszteri intézkedések.

Belügyminiszteri intézkedést a rendezett tanácsú városok és a gyámbatósági joggal felruházott községek, valamint gyámpénztá- rak kezelésére engedélyt nyert községek gyámpénztárainak kezelése tárgyában. — A közgyűlés az intézkedést tudomásul vette és végrehajtása végett a vármegyei alispánnak kiadta.

Beltügyi miniszteri intézkedés a vásár szabályrendelet módosítása tárgyában. — A szabályrendelet az intézkedések megfelelőleg módosított.

Földmívelésügyi miniszter intézkedése az Apatin melletti telep községi bírói és pénztárosi állása betöltése tárgyában. — A földmívelésügyi miniszter a bírói állásra Palóczy Istvánt, a pénztárosi állásra Halló Józsefet hozza javaslatba. Ezen javaslatba a közgyűlés hozzájárult. — Ugyanannak intézkedése az Apatin melletti telep községe „Szilágyifalva” néven való elnevezése. A törvényhatósági bizottság ezen miniszteri javaslatot magáévá teszi és ez iránt a földmívelésügyi miniszterhez feiratot intéz.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedése a Rudits féle ösztöndíj adományozása tárgyában hozott határozat megsemmisítése érdekében. — A miniszteri határozat a Rudits-ösztöndíj bizottságnak kiadott.

Deák-émlékünnep.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közönségének átirata Deák Ferenc születése napja 100 éves fordulójának kegyeletes megünneplése tárgyában. — Vármegyénk közönsége hazafias kegyelettel áldozván a haza bölcsé szent emlékének, elhatározta, hogy az emlékező szünetnapot megünnepli. Az ünnepély előkészítésére dr. Molnár Károly, Városvy Károly, dr. Récsy Ede, dr. Grünbaum Pál, Rockenstein Nándor bizottsági tagokat küldi ki.

A számvevők ügye.

Somogy vármegye átirata a számvevőségi tisztviselőknél alispáni illetve vármegyei előadói teendőket teljesítő hivatalos közgekké leendő felvétele és a vármegyei központi számvevői szolgálatról szóló 122000. B. M. sz. utasításnak ehhez képest leendő módosítása iránt a belügyminiszter urhoz intézett felirat támogatása iránt. — Ezen átiratot a közgyűlés magáévá vette, elfogadta Somogy vármegye határozatát azzal a módosítással, hogy kérvényezni fogja a számvevőknek a belügyminiszter rendelkezése alá való beosztását.

Dr. Molnár Károly országgyűlési képviselőnek az állandó választmányban tett indítványa alapján elhatározta a közgyűlés, hogy az államosított megyei számvevőségek a pénzügyminisztertől a belügyminiszter fenhatósága alá leendő rendezését fogja a belügyminisztertől kérni. A feliratnak az összes vármegyékkel való közlését is elhatározta a közgyűlés és átiratban felkéri hasonló szellemű feliratok intézésére.

A számvevői munkát igénylő közigazgatási ügyek az 1902. III. t. cikkel teremtett helyzet folytán a pénzügyi számvevőség elintézése alá tartoznak. Nem helyes ez, mert a vármegye a számvevők felett most egyáltalában nem rendelkezhetik és ha ilyenre szüksége van, azt a pénzügyigazgatótól kell kérni. Most a mi derék kiváló szakképzettségű volt számvevőink ügyét vármegyénk vette a kezébe és mint fennebb jeleztük feliratot intéz a belügyminiszterhez. Reméljük, hogy a belügyminiszter ezt a kérelmet érdemében méltányolni fogja és a többi társ-törvényhatóságok is pártoló feliratokban fognak felírni.

Törvényhatósági átiratok.

Szilágy vármegye közönségének átirata a Budapesti Naplóban megjelent „Az új szék” című cikk elleni határozathozatal. — Tudomásul vétetett.

Borsód vármegye átirata a tisztviselők fizetése rendezése tárgyában. — Miután vármegyénk közönsége e kérdést már rendezte, az átirat tudomásul vétetett.

Győr szab. kir. város közönségének átirata a képviselőház jelenlegi meddő tanácskozási módja folytán előállott törvényen kívüli helyzet megszüntetése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának pártolása iránt. — A vármegye közönsége f. évi május hó 6 án tartott közgyűlésében ezen ügyben már határozott és ezért a felirat tudomásul vétetett.

Heves vármegye átiratát az önálló magyar hadsereg felállítására érdekében a közgyűlés tudomásul vette.

Budapest székesfőváros átirata a hazánkban állandóan nem lakó, de innen jövedelmet élvező birtokosok megadóztatása illetve az általuk fizetett adók összege után számított bizonyos százalékban kifejezett járulékok fizetésére való kötelezése iránt a képviselőházhoz intézett felirat támogatása iránt. — A törvényhatósági bizottság Budapest székesfőváros ebbeli határozatát magáévá teszi és hasonló szellemű feliratot intéz.

Torontál vármegye átirata az új gyámügyi ügyviteli szabályok életbeléptetéséből kifolyólag a községi törvény (1886. XXII. t. c.) némely intézkedésének novelláris uton való módosítása iránt a képviselőházhoz intézett felirat támogatása iránt. — Hasonló szellemű felirat intéztetik.

Kassa szab. kir. város átirata a Kassán emelendő II. Rákóczy Ferenc lovasszobor költségeihez leendő hozzájárulás céljából megfelelő adományösszeg megszavazása iránt. — Rendelkezési alap hiányában tudomásul vétetett.

Borsód megye átirata a bűnvádi nyomozási teendőknek a közigazgatási hatóságok ügyköréből leendő elvonása iránt a képviselőházhoz intézett felirat támogatása iránt. — Nyitra megye átirata a II. fokú bábaképzést végzett bábák visszaéléseinek megszüntetése érdekében az 1879. évi XV. t. c. 92. §-ának módosítása és a közegészségügyi törvények kibővítése iránt a belügyminiszterhez és képviselőházhoz intézett felirat támogatása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Somogy megye átirata a Boz községi tűzkárosultak javára adandó segély iránt. — Alap hiányában tudomásul vétetett.

Sáros vármegye közönségének átirata a törvényhatósági utadók egységesítése és a törvényhatósági közutak államosítása iránt a képviselőházhoz intézett felirat támogatása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Fogarasz vármegye közönségének átirata a m. kir. állatorvosoknak a helyszíni kiszállással közérdekből teljesítendő működésükért az államkincstár részéről rendszeres évi utazási átalánnyal leendő ellátása tárgyában a m. kir. földmívelési miniszter urhoz intézett feliratuk pártolása tárgyában. — Hasonló szellemű felirat intéztetik.

Csanád megye közönségének átirata az 1890. évi I. t. c. 5. §-ának megváltoztatása iránt. — Tudomásul vétetett.

Főispáni átirat.

Főispáni átirat a szolgabírói áthelyezések tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Bizottsági tagválasztások.

Választás alá kerültek a közigazgatási bizottságban, a központi választmányban, az állandó választmányban és közegészségügyi bizottságban megüresedett tagállások. — A közigazgatási bizottság és a központi választmány tagsága névszerinti szavazás alá esvén, Latinovits Pál főispán azt elrendeli és a szavazatszedő küldöttség tagjaiul báró Rédl Lajos és Városvy Károly bizottsági tagokat kéri fel, a bizottsági tagok névsorának olvasásával pedig Lederer Pál tb. főjegyzőt bizza meg. A megejtett névszerinti szavazás eredménye a következő: a közigazgatási bizottsági állásra beadott összesen 47 szavazat, megválasztott apatini Fernbach Károly; a központi választmányba szintén 47 szavazattal Mezey Zsigmond. A választás meghirdetését a közgyűlés tagjai megéljenztek és Latinovits Pál főispán a szavazatszedő küldöttségnek köszönetét fejezte ki.

Megválasztotta ezután a közgyűlés Karácson Gyula kir. tanácsos alispán javaslatára az állandó választmányba dr. Pertschy Ferenc és Halm Sándor bizottsági tagokat, a közegészségügyi bizottságba pedig Heinecz Albert és dr. Schneider Károly bizottsági tagokat.

Alispáni előterjesztések.

Alispáni előterjesztés a szerb-horvát fordítói tiszttel való megbízás tárgyában. Dr. Vuics Obrád kinevezetett. — Alispáni előterjesztés az óverbázi csendőrlaktanya tárgyában. Jóváhagyólag tudomásul vétetett. — Ugyanannak előterjesztése a zombor-palánkai törvényhatósági közut obrovác-

ujpalánkai szakaszának kiegyenlítésére szükséges telek megvétele tárgyában a kir. kincstárral kötött szerződés. A közgyűlés a szerződést jóváhagyta. — A vármegye alispánja bemutatja az 1901—1902. évi közuti zárszámadást. A kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztetik. — Alispáni jelentés a vármegyei községek szegényalapjainak 1901. évi állapotáról. 879,054 koronával tudomásul vétetett. — Alispáni előterjesztés özv. Reitzerné sz. Grubi Julianna alapítványának takarékpénztári kezelése tárgyában. A zombori takarékpénztárban fog elhelyeztetni.

Árvasszéki ügyek.

Megyei árvasszék előterjesztése az ügyészi előlegek tárgyában. — Ugyanannak előterjesztése Zsivanov Jován volt begecsi gy. p. adós ellen felmerült 19 kor. 16 fil. ügyészi előlegnek a tartalékalapból leendő utalványozása tárgyában. — Ugyanannak előterjesztése Persits Tima alsókovili lakos gy. p. adós ellen felmerült ügyészi kész kiadásnak a tartalékalapból való utalványozása tárgyában. — Ugyanannak előterjesztése kk. Radovánov Joca és Drága érd. Radovánov Lázár ellen lefolytatott perben felmerült 26 kor. 80 fil. ügyészi kiadás megtérítése tárgyában. — Ugyanannak előterjesztése Vucsetics Zsivko titeli ügyvédnek a vármegyei árvasszéke ellen vezetett perében felmerült ügyészi költségek megtérítése tárgyában. — Ugyanannak előterjesztése Csornits Lázár begecsi lakos volt gy. p. adós elleni perben felvett 1 korona behajthatlan ügyészi előlegnek a gy. p. tartalékalap terhére leendő törlése tárgyában. — Ugyanannak előterjesztése néh. kk. Hlozsán Katalin érdekében Hlozsán János szilbási lakos elleni perben felvett ügyészi előleg leírása s a további ügy. költség és munkadíjnak a gy. p. tartalékalapból leendő utalványozása tárgyában. — Ezen árvasszéki előterjesztések jóváhagyattak.

Nyugdíjügyek.

Nyugdíjkezelő választmány határozata dr. Molnár Károly volt vármegyei főügyész nyugdíj összegének helyesbítése iránt. 1600 koronában megállapított. — Szlavy Elemér nyugdíjazása iránti kérvényével elutasított. — Ugyanannak határozata a számvevők előléptetési illetéke tárgyában. Pótlásra visszadatott. — Ugyanannak határozata Széchenyi László nyugdíjárulaka tárgyában. A különbözet kiutalványoztatik. — Maros Gergely nyugdíja 166 koronában megállapított. — Építészeti hivatal előterjesztése Szűts István nyugdíja tárgyában. Felbivatik, hogy 3 hó alatt kérelmezze nyugdíjazását, mert ellenkező esetben hivatalból fog nyugdíjaztatni.

Kérvények.

A „Zentai Gazdakör” kérelme a Zentán rendezendő mezőgazdasági és iparkiallítás segélyezése tárgyában. — 500 korona megszavaztatott.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület kérelme az idei löversenyhez adott hozzájárulás felemelése iránt. — 1000 korona megszavaztatott.

Szabadka város tanácsának kérelme az ott rendezendő ipari és mezőgazdasági kiállítás erkölcsi és anyagi segélyezése tárgyában. — Kopilovich István müncheni képzőművészeti akadémiai növendék kérelme anyagi támogatás iránt. — A „Kolosvári Egyetemi Diákszta” kérelme anyagi támogatás iránt. — Alap hiányában megtagadtatt.

Felebbezések.

Az érseki uradalom felebbezése Bács közönségének új község ház építése iránt hozott határozata ellen. — A községi határozat a felebbezés elutasításával jóváhagyott.

Dr. Madarász Lipót felebbezése Bács-madarasz községe az orvosi fizetés megállapítása tárgyában hozott határozata ellen. — A fizetés 1600 koronában megállapított.

Schäffer Antal és társai, Drach Antal és társai felebbezése a Gajdobrán megejtett jegyzőválasztás ellen. — A jegyzőválasztás, melyen Benyács Simon wekerlefalvai jegyző választott meg, a közgyűlés megsemmisítette.

Vujevits Simon és társai felebbezése a Nemesmiliticsen megejtett orvosválasztás ellen. — A választás jóváhagyott.

A futtaki uradalom felebbezése Ofuttak községének a vásártéren emelendő tűzoltó épület tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat feloldatott.

Fischler Nándor felebbezése Temerin községnek a párbér kivétele tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat feloldatott.

Szímics György és társai felebbezése a Gardinovcén megejtett jegyzőválasztás ellen. — A választás megerősített.

Krisháber Adolf és társai felebbezése a Kisberegnyén megejtett előjáró választás ellen beadott felebbezés elutasítása iránt hozott előjárósági határozat ellen. — A felebbezés elutasított.

Zsablya község határozata Nilcsits Anna legelődíja tárgyában s nevezettnek ez elleni felebbezése. — Jóváhagyott.

Turia község határozata a községi rendőrök fizetésének leszállítása tárgyában s ez ellen ifj. Jojkits Milán felebbezése. — Feloldatott.

Helzinger József felebbezése Baracska községnek az ottani községháza és r. kath. plébánia telke közti kerítés kijavítása tárgyában hozott határozata ellen. — A közig. bizottsághoz terjesztett.

Kékits M. Péter felebbezése Brett-schneider János óbcesei községi adóügyi irnok lakbérének megállapítását kimondó Obecse községi határozat ellen. — Jóváhagyott.

Erdevik Maxim felebbezése Csurog községnek bizalmi férfiak kirendelése iránt hozott határozata ellen. — A határozat feloldatott.

Mihajlovits Emil és társa felebbezése Alsókovil községnek a nevezettek által kért kártalanítás megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Szekulits György és társai felebbezése Bácsföldvár községnek az előjárói fizetések felemelése tárgyában hozott határozata ellen. — Kekits Péter felebbezése Obecse községnek a díjnoki napidíj felemelése tárgyában hozott határozata ellen. — A csurogi önszegélyző szövetkezet felebbezése Csurog községnek a községi pénzek elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen. — Bognár Márk és társai felebbezése Okanizsa községnek egy irnoki állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata ellen. — Dr. Tumbász István felebbezése Bogyán község képviselőtestületének a syndikus köz munkájának megváltása tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyattak.

Községi határozatok.

Okanizsa község határozata Győri József irnok szabadsága tárgyában. — Bácsföldvár község határozata két mezőőr felfogadása tárgyában. — Csurog község határozata a csendőrlaktanya bérlete tárgyában. — Csopla község határozata a csendőrlaktanyához szükséges ingatlan megvétele, átalakítása és kibérlése tárgyában. — Titel község határozata özv. Belegisanin Mijóné 4 kiskoru árvájának segélyezése iránt. — Ugyanennek határozata özvegy Vidits Andrásné kiskoru árváinak segélyezése tárgyában. — Bácskeresztur község határozata a faiskola kezelő tiszteletdíjának megállapítása tárgyában. — Bácsföldvár község határozata Bottka József községi segédjegyző fizetésének felemelése tárgyában. — Bajmok község határozata az ottani parkköltések megtérítése tárgyában. — Zenta r. t. város határozata a szászsebesi kálvinisták segélyezése tárgyában. — Kucura község határozata a községbeli cselédeknek az országos gazdasági munkás segélypénztár II. osztályba való felvétele tárgyában. — Opalánka község határozata a görögkeleti szerb püspök fogadtatási költségeinek fedezésére megszavazott 200 kor. hozzájárulási összeg tárgyában. — Nemesmilitics község határozata a tulajdonát képező mészárszék lebontása tárgyában. — Zenta város képviselőtestületének határozata tenyészbikák eladása tárgyában. — Bácspetrovoszelló község képviselőtestületének határozata Tűski Pál községi előfogatos segélyezése tárgyában. — Rém község határozata egy tűzi fecskendő beszerzése tárgyában. — Felsőszentiván község képviselőtes-

ületének határozata a tenyészbikák tartásának biztosítása tárgyában. — Bácsbrestovác község képviselőtestületének határozata a körállatorvos látogatási és gyógykezelési díjai tárgyában. — Tiszakálmánfalva község képviselőtestületének határozata országos vásárok kérelmezése tárgyában. — Turia határozata a betétszerkesztők járandóságai tárgyában. — Mosorin határozata a postai értékek átvétele tárgyában. — Turia határozata Czrnójacski Szretykó segélyezése tárgyában. — Vilova határozata Tyeremov Dragomir ösztöndíja tárgyában. — Bácsszenttamás határozata Szubakov Milos segélyezése tárgyában. — Németpalánka határozata a szakértői díjak megállapítása tárgyában. — Bácsszenttamás határozata Krausz György segélyezése tárgyában. — Mosorin határozata az irnoki fizetések felemelése tárgyában. — Kiszács határozata az előfogatosok bére tárgyában. — Mosorin határozata a kisbírók fizetésének felemelése tárgyában. — Baracska határozata a csendőrorrs segélyezése tárgyában. — Bogyán határozata erdei legelő bérlete tárgyában. — Bácskeresztur határozata a jegyzői lak tatarozása tárgyában. — Bácsmartonos határozata járdaköltségek leírása tárgyában. — Bácsmartonos határozata iskolai helyiség bérlete tárgyában. — Kolluth határozata a regálékötvény elidegenítése tárgyában. — Bodrogmonostorszeg határozata a kraklya legelő kibérlése tárgyában. — Pacsér határozata a segélypénztárba való belépés tárgyában. — Omorovica határozata a cselédek csizmapénze tárgyában. — Bács határozata az irnoki fizetések emelése tárgyában. — Kucura határozata a nagyvendéglő átalakítása tárgyában. — Opalánka határozata a régi temetők tulajdonjoga tárgyában. — Vajszka és Bogyán határozata a tanítói nyugdíjnyújtások mikénti kiegyenlítése tárgyában. — Parabut határozata a tűzoltóegylet segélyezése tárgyában. — Bogyán határozata a gyepterem teendői és díjai tárgyában. — Felsőszentiván határozata az előfogatos szolgálat biztosítása tárgyában. — Cservenka határozata az ág. ev. egyház segélyezése tárgyában. — Dautova határozata a pénztárnoki fizetések emelése tárgyában. — Bukin határozata a csikótelep közköltsege tárgyában. — Bácsföldvár határozata az előfogatosok muharföldje tárgyában. — Temerin határozata a tanítói nyugdíjnyújtások tárgyában. — Bácskula határozata Kempf Margit követelése tárgyában. — Bodrogmonostorszeg határozata erdei legelő kibérlése tárgyában. — Vajszka és Bogyán határozata a körjegyzői lak, a községhez és a nagyvendéglő felépítése tárgyában. — Káty határozata az irnoki és végrehajtói fizetés emelése tárgyában. — Bácskeresztur határozata tanulók jutalmazása tárgyában. — Mosorin határozata Petrovits Gyóka házhelye tárgyában. — Bácskeresztur határozata Tobita Antal segélyezése tárgyában. — Veprovác határozata a képviselők napidíjai tárgyában. — Bácskeresztur határozata a lovasrendőrök gyalogosítása tárgyában. — Bácsföldvár határozata a lovas kisbírók muharföldje tárgyában. — Hódság határozata a kataszteri új telekkönyv beszerzése tárgyában. — Apatin határozata ingatlan vétel és bérbeadás tárgyában. — Hódság határozata ideiglenes díjnok alkalmazása tárgyában. — Obecse határozata Gulyás Imre díjnoknapidíjai tárgyában. — Bácskeresztur határozata a kisbírók fizetése tárgyában. — Ujverbász határozata árvatári kamatkülömbözet tárgyában. — Zenta határozata a 210000 koronás kölcsön visszatérítésének elhalasztása tárgyában. — Petrovoszelló határozata a felvidéki magyar közmívelődési egyesületbe való belépése tárgyában. — Oszivac határozata ingatlan vétel tárgyában. — Petrovoszelló határozata a rendőrvetető lótarási átalánya tárgyában. — Sándor határozata a földadó külömbözet megtérítése tárgyában. — Petrovoszelló határozata Horváth János irnok fizetésének emelése tárgyában. — Kisberegnyén határozata iskolás gyermekek alapítványa tárgyában. — Bodrogmonostorszeg határozata iskolaépület adományozása tárgyában. — Temerin határozata a kántor részére bérlendő lakás tárgyában. — Osoóv határozata a kisbírók fizetésfelemelése

tárgyában. — Temerin határozata egy segédjegyzői állás szervezése tárgyában. — Goszpodince határozata a képzési és nevelési alapkamatjövendelmének felhasználása tárgyában. — Gyurgyevó község határozata a községi közdülő közutak törzskönyvezése tárgyában. — Bajsa község határozata Wámoscher Nándor elleni kártérítési per tárgyában. — Petrovác község határozata a létesítendő mélykut furása tárgyában Czeisel József zombori vállalkozóval kötött szerződés. — Bácspetrovoszelló község határozata egy ártezi kut furására és az ehhez szükséges költségek mimódoni fedezése tárgyában. — Torzsa község határozata a kereszturn-torzszai községi közdülő ut javítására fordítandó költségek tárgyában. — A határozatok jóváhagyattak.

Oklevelek meghirdetése.

Pfeifer Józsefné, Fuchs Bisztinszki Julianna, Ivanits Julianna, Benyák Anna, Trencz Magdolna, Kuncz Teréz és Kovács Antónia szülésznök okleveleik meghirdetése tárgyában. — Meghirdettettek.

Takarékpénztári ügyek.

A zombori takarékpénztár átirata az ott elhelyezett vármegyei pénzek kamatlábnak leszállítása tárgyában. — A kamatnak 10000 koronán alul $3\frac{1}{2}$ százalékos, 10000 koronás összegben felül pedig 3% kamattal fizetetik, tudomásul vétetett.

A hódsági takarékpénztár átiratával közli, hogy 1903. évi július hó 1-étől a kamat százalékot $4\frac{1}{2}$ %-ról 4% -ra szállítja le. — A kötött egyezség szerint tartozik $4\frac{1}{2}$ %-ot fizetni és így ez év végéig a $4\frac{1}{2}$ %-os kamattal jár.

Zenta városi ügyek.

Madary János zentai rendőrkapitány felebbezésénél, mely Zenta város azon határozata ellen irányult, mert a városi rendőrkapitánynak a lakpénzt megtagadta, szólasra emelkedett Pribil Ernő vármegyei főügyész és az állandó választmány határozati javaslatával szemben azon indítványt tette, hogy miután a községek rendezéséről szóló törvény 66. §-a szerint a rendezett tanácsu városok rendőrkapitányának fizetése nem lehet kevesebb a szolgabíró fizetésénél, miután ép oly hivatalt tölt be mint a szolgabíró és így az a felfogás lenne helyes, hogy a rendőrkapitánynak is lakbér járjon. Ennek a felfogásnak a helyességét igazolja a mai közgyűlésnek a Zenta városi polgármester fizetésére vonatkozó határozata, mely szinte lakpénzt állapít meg. A közgyűlés Pribil Ernő főügyész indítványát elfogadta és a zentai rendőrkapitány lakbérét 200 koronában állapította meg.

Dudás Lajos polgármester felebbezése Zenta város képviselőtestületének fizetéselemelés iránti kérelmére hozott elutasító határozata ellen. — A határozat feloldatott és a polgármester javadalmá 4000 korona fizetés és 600 korona lakpénzben megállapított.

Zenta határozata a tornyosi csendőrlaktanya tárgyában és ez ellen Hevér Sándor és társai felebbezése. — Jóváhagyott.

Guelmino Alajos felebbezése Zenta városnak a nevezett által kért nyugdíj tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat feloldatott.

Zenta város határozata egy adóiszti állás rendszeresítése tárgyában. — Zenta város határozata Suber Eudre városi pénztárnok szabadságolása tárgyában. — Zenta város határozata Helmberger György számvévo szabadsága tárgyában. — Zenta város határozata a mákosi fanyesedék eladása tárgyában. — Zenta határozata Merényi Ilona helyettesi díjai tárgyában. — Zenta határozata Stöckl József tanító lakpénze tárgyában. — Zenta határozata a szegénysorsu iparosok segélyezése tárgyában. — Zenta határozata a központi választmány másolási teendőinek díjazása tárgyában. — Zenta határozata Kovács András tartozásának leírása tárgyában. — Jóváhagyattak.

Zenta határozata a felhasznált regálékártalanítási kötvény visszatérítése tárgyában, — a tisztai rakpart építésére kisajátított terület után esedékes kártalanítási összeg kitalványozása, — az 1.512,200 koronás köl-

csön felvétele, — a hidberlet felmondása és a 388,000 koronás kölcsön tárgyában jóváhagyatott; a konverzionalis kölcsön tárgyában hozott határozat pedig elutasított.

Ezzel a közgyűlés tárgysorozata letárgyalatván, elnöklő Latinovits Pál főispán a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére határnapul július hó 2-ik napját tűzi ki és hitelesítőktől Városov Károly, Fernbach Károly és Bertolinó Sándor bizottsági tagokat kéri fel és a közgyűlést a tagok éljenzése közt bezárta.

H i r e k .

Kinevezés. A szegedi ítéltábla elnöke Tormásy Lambert végzett joghallgatót, a vezetése alatt álló ítéltábla kerületébe joggyakor-nokká nevezte ki.

Főispáni kinevezések. Latinovits Pál főispán a kedden megtartott vármegyei közgyűlésen dr. Ellinger Jenő, dr. Hajdu Dezső zentai ügyvédek tb. vármegyei fő-ügyészé, dr. Kovacsits Kálmán óbecsei szolgabíró tb. főszolgabíróvá és Pavlovits Fedor közigazgatási gyakornokot tb. szolga-bíróvá nevezte ki.

Főispáni ebéd. Latinovits Pál a keddi közgyűlés alkalmából lakosztályában ebédet adott, melyre hivatalosak voltak: dr. Balogh Ernő, Ertl János, dr. Frank Mihály, Karácson Gyula, Lederer Pál, Matkovits Béla, Nikolics Izidor, dr. Pertschy Ferenc, báró Rédl Lajos, Scultéty Ferenc, Szalay Frigyes, dr. Széchényi Tamás, Till Imre, Trischler X. Ferenc és Wagner György.

Eljegyzés. Ifj. borsódi és katymári Latinovits Pál, Latinovits Pál főispán fia eljegyezte Niernsee Szidike kisasszonyt Pozsonyban.

Eljegyzés. Csobán Dragutin törzs-kari tüzérszázados folyó hó 4-én szombaton eljegyezte Pavlovits Fedora kisasszonyt, dr. Pavlovits Simon bájos leányát.

A zombori Szabad Lyceum egyesület az őszi évad programjának egybeállításán javában fáradozik és ebből az alkalomból két kérelemmel járul a közönséghez. Az első abban áll, hogy az egyesület pártoló tagjai szíveskedjenek folyó évi tagsági díjukat (2 koronát) az egyet pénztárnokának: Raisz Lajos urhoz (zombori Takarékpénztár) külön felszólítás bevétele nélkül megküldeni. A tagsági díjnak akár küldőnc, akár posta útján való beszedése ugyanis tetemes anyagi áldozatot igényel s erre az egyesület az amúgy is felette mérsékelt tagsági díjra való tekintettel csak végső esetben akar folyamodni. Másik kérésünk azon alapszik, hogy készülő programunkban a zene és ének esztetikai művelése is helyet foglalván, a lyceum filharmóniai osztályának megalakítása végett felhívjuk mindazokat, kik mint zene vagy énekkedvelők az egyesületet működésében támogatni hajlandók, hogy e végből a szabad Lyceum helyiségében e hó 4-én szombaton d. u. 5 órákor megjelenni szíveskedjenek. Dr. Gozdu Elek elnök, Bárczi Iván titkár.

Bács-Bodrog vármegye hivatalos lapja. Megjelent Bács-Bodrog vármegye hivatalos lapjának első száma. A hivatalos lapot Karácson Gyula alispán megbízásából Szalay Frigyes tb. főjegyző, főispáni titkár szerkeszti. Az első szám a vármegye hivatalos lapjának a szabályzatát közli. A esinos kiállítású lap előfizetési ára egész évre 24 korona.

A zombori kaszinó egyetli dalárda hangversenye. Mult hó 28-án vasárnap este tartotta a kaszinó dalárdája nyári hangversenyét. A hangverseny minden ízében sikertültnek mondható és ha nem is volt oly nagy számmal jelen a közönség, mint a többi multságokon, azért ez sem maradt kedélyesség és élvezetesség dolgában mögötte a többinek. A hangverseny 9 órákor kezdődött és 5 pontból állott. Három pontot a férfiak präciz és szép éneke töltött be, kettőt Marschall, Türr és Tomcsányi urak. Utóbbiak közül Marschall és Tomcsányi duója keltett általános feltűnést, ugyszintén Türr Aladár felette élvezetes zongorajátéka. A szereplőket hosszasan megtapsolták és minden egyes számot meg kellett közöbajra ismételnők. A hangverseny végeztével megkezdődött a tánc és szakadatlan jókedvben Csámpay primás kintűnő muzsikája mellett eltartott a reggeli virradatig. A hangversenyen résztvettek: Bárczi Iván, dr. Bruck Árminné, dr. Bruck Mórné (Apatin), Diener Jánosné, Janycsek Vióka (Bpest), özv. Karl Bálintné, özv. Koch Józsefné, Kollár Józsefné, dr. Mayer Nándorné, Miloss Virginné, Rácz Somané, dr. Sággy Samuné, dr. Scheer Árminné, Schick Rezsőné, Gruda Pálné, Staudacher Józsefné, özv. Bauer Ferencné, Tomcsányi Aladárné urasszonyok; Deogáro Irén, Diener Elza, Diener Jolánka (Cservenka), Karl Ilona, Koch Mariska, Mayer Gizella, Popovits Mariska, Ilonka és Olga, Sajgó Mariska (Szóna), Staudacher Mariska, Szauer Ilonka urléányok.

† **Weidinger Sándor.** Általános mély részvétet keltett városunkban a szomorú gyászhir, hogy Weidinger Sándor a Weidinger S. és Zs. előkelő tekintélyes cég beltagja, életének 65 éves korában, Budapesten a Herczl féle szanatóriumban elhunyt. A megboldogult városunk előkelő társadalmában köztisztviselőben és közbeesztlésben állott, egy derék, munkás, hazafias és vallásos polgár ritka példányképe költözött el az élők sorából. Elhunytának hírére a városbáza erkélyére és a kaszinó-egylet zászlóoszlopára kitétték a gyászlobogót. Holttestét Budapestről hazaszállítják és ma délelőtt helyezik örök nyugalomra a zombori izraelita sirkertben. Áldás és béke, és kegyeletos emlékezet virraszt sirja felett!

Legénységi díjlövészet. Mult pénteken tartotta meg a zombori honvédszászlóalj tisztikara a legénység számára rendezett díjlövészetet. Olyasféle juniálisa volt ez a mi derék honvédeknek, akik az egész napot kint töltötték a Sikarában és nagyot mulattak. A zászlóalj kora reggel indult vig tambura szóval a Sikarába és amint odaérkezett, táborba szállott. Élénk képet mutatott az erdő a sok-sok sátorral, amelyek körül vigan sürgött-forgott a legénység. Amint a sátrak fel voltak ütve, neki láttak a „léfőzésnek.“ Mindenütt főzárkokat vágtak a földbe s pár pillanat múlva számtalan füstoszlop emelkedett az ég felé és a bádgedényekben étvágygerjesztően rotyogott a jó gulyáshus. A lövészet d. u. 4 órákor kezdődött és 6 óra felé ért véget. A legénység fényesen bebizonyította ügyességét, mert hosszú sora volt a szebbnél szebb találatoknak. A díjakat a zászlóalj tisztikara adományozta a legénységnek. Különösen a 7. század legénysége tünt ki, ahol három ezüstóra jutott a lövészeknek. A nyerepméltóság legértékesebbjeit Drescher János és Faller Márton tizedesek vitték el. 3-ik Jubász honvéd, 4-ik Trombitás őrzetű, 5-ik Kudela tizedes lett. E század-

nak parancsnoka Löffler Emil százados, akit nagy ovációkban részesítettek századának katonái és tisztársai. A lövészetben a többi századok is nagyon szép eredményt mutattak fel. A díjlövészet befejezésével a legénység felvonult az erdő közepén levő tisztásra és ott válogatott és kacagató mókákkal mulattatták a vendégeket. A díjlövészetben jelen volt Schneider Frigyes százados, zászlóalj parancsnok, aki buzdító szavakat intézett a legénységhez, kiemelve, hogy a lövészet mily fontos kelléke a harcoknak. A kedélyes multságon részt vett a tisztikar családostul és az a késő éjjeli órákban a legkedélyesebb hangulatban ért véget.

Az ujoncozás elhalasztása. Városunk tanácsa hirdetmény útján közli, hogy miután a folyó 1903. évben kiállítandó ujoncok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által mindaddig meg nem szavaztatott, a honvédelmi miniszter az ideai fősorozást egyelőre és további rendelkezésig újból elhalasztotta.

Ezredgyakorlatok. A szabadkai 6. honvéd gyalogezred itteni 2. zászlóalja Schneider Frigyes százados, zászlóaljparancsnok parancsnoksága alatt f. hó 28-án hétfőn este 10 órákor vonatra szállott és Szabadkára vonult. Szabadkán a zászlóalj csatlakozott a másik két zászlóaljhoz és így az egész ezred kedden Szilas felé vette útját. Az ezred vasuton teszi meg az utat a temesmegyében fekvő Szilas községig, mely község 5-6 kméternyire fekszik Buziástól és amint odaérkezik, nyomban megkezdődnek a szokásos ezredgyakorlatok. Honvédek augusztus elsején térnek ismét vissza, pár napig itt maradnak, azután ismét levonulnak jelenlegi tereptükre, ahol az idén nagyszabású királygyakorlatok fognak tartatni.

Eljegyzés. Cselyuszká Márton m. kir. pénzügyi számtiszt június hó 26-án tartotta eljegyzését Steiner Lajos helybeli köztisztviselőben álló polgártársunk leányával, Ella kisasszonnyal.

Uj olvasókör Filipován. A filipovai intelligencia Korn Pál ujonnan épült vendéglőjében olvasókört alapított, melynek célja az intelligenciát egy társaságban összehozva, felolvasás, szabad és műkedvelői előadások által kellemesen szórakoztató estéket szerezni. Tisztviselőknak a következők választattak meg: elnök: Gyarmathy Ferenc, titkár: Korbai Dezső, pénztárnok: Pavlovits László. Dr. Pertschy Ferenc főtörzsorvos díszelnöknek lett megválasztva. Az alapítás emlékére július hó 2-án zártkörű táncmultság rendeztetett.

Zárdaépítés Filipován. A község képviselőtestülete még a mult hó folyamán zárdaival összekötendő iskola és óvoda építését határozta el, melynek felépítése június hó 27-én d. u. 3 órákor nyilvános árlejtésen miután a 71124 kor. 77 fill. költségleírányszatból 6029 kor. 77 fill. lehozott, 64995 koronáért Bernhardt Károly zombori vállalkozó, mint a legkevesebbet ígérőnek adatott oda. Ezen költség fedezéséhez a kalocsai érsek ur 20000 koronával járul hozzá.

Tárogató mester. Vadas Ferenc, a helybeli első zenekar általán elismert jeles tárogatósa, órákat szándékozik adni mindazoknak, akik a szép hangszer kezelését elakarják sajátítani. Ez ügyben értekezni lehet vele délutánonként a Vadászktűrt kávéházában. A szülőknek és zenekedvelők közönségüknek figyelmébe ajánljuk a tehetséges zenészt!

Pályázat a honvéhadapród iskolai alapítványra. Zombor város törvényhatósági bizottsága a m. kir. honvéhadapród iskoláknál Zombor sz. kir. város által létesített és az 1903—1904-ik tanév kezdetén betöltendő egy alapítványi helyre pályázatot hirdet. Ezen alapítvány élvezetében az alapító oklevél értelmében csakis zombori illetőséggel bíró ifjak részesülhetnek, akik az e részben fennálló szabályokban megszabott előképzettséggel bírnak és a megállapított egyéb általános kellékeknek is megfelelnek. Az alapítványi helyre a bemutatás jogát Zombor sz. kir. város közönsége magának tartotta fenn; minek folytán felhívottnak a pályázni szándékozók, miszerint a törvényben előírt képességüket igazoló s a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi minisztérium által 35466/XIV. 1003. szám alatt kibocsátott pályázati hirdetőmunkában megszabott módon felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi augusztus hó 1-ig Zombor sz. kir. város tanácsához terjesszék be. Elkészenve érkezés, valamint a szabályszerűen fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Magyar védőegyesület. Budapest m. hó 14-én a magyar ipar pártolását tűzve ki célul, egy új egyesület alakult meg. Az új egyesület címe: Magyar védőegyesület, fővárnői: József kir. herceg és Vasváry Kolos hercegprímás. Az egyesület közelebbi célja: a hazai ipari és mezőgazdasági termelés és a hazai munka és kereskedelem védelme és fejlesztése. A magyar birodalom gazdasági és ipari termelésének védelmét és fejlesztését célzó mozgalmaknak és az e célokra törekvő érdekeknek egyöntetű és országos képviselője, ugyancsak e célok érdekében alkotott törvények, rendeletek és hatósági intézkedések gyakorlati végrehajtásánál a hatóságok támogatása és a végrehajtás ellenőrzése. Érdekes intézménye továbbá az egyesületnek az, hogy tagjaitól vásárolt hazai iparcikkek és iparművészeti tárgyakat, továbbá szerszámokat, szakkönyveket és lapokat fog tagjai között kisorsolni, hogy így az ipar fejlődését a hazai sajtó támogatásával egybekapcsolva szolgálhassák. Az egyesületnek eddig 600 tagja van, köztük a zombori általános ipartestület is. Az egyesület vezetősége a legmesszebbmenő akciót fogja megindítani a hazai ipar fellendítésére. Az egyesület vezetősége a következő: Tiszteletbeli elnökök: Beldi Akos gr., Márkus József főpolgármester, Mailáth József gróf, Tallián Béla, Seydl Ambrus min. tan., Andrássy Dénes gróf, Pálffy Miklós herceg, Pálffy János gróf, Szapáry Pál gróf. Ügyvivő alelnök: Somssich Tihamér gróf. Alelnökök: Halmos János Budapest székesfőváros polgármestere, Beniczky Lajos alispán, Batthyányi Pál gróf, Hajós József, Sombory Lajos, Hlatky István esztergályos, dr. Gaál Jenő min. tan., Vikár Béla szabómester, Brázay Kálmán, gr. Széchenyi Bertalan.

Országos komlókiállítás. A segesvári komlótermelő szövetség állandósítási óhajtván a segesvári komlópiacot, ez évben egy komlóvásárcsarnokot épít, mely szeptember elején nyitják meg. Hogy szélesebb körben való érdeklődést keltsen a nevezett szövetség, ez év szeptember hónapján egy országos komlókiállítást rendez. A kiállítás bejelentései f. év július hó 31-ig Segesvárra a komlótermelő szövetség (megyeház) címére beküldendők. Ezen kiállítás egyéb céljairól, valamint a bejelentés módzatairól vármegyei gazdasági egyesületünk ad a hozzáfutóknak felvilágosítást.

Sáska járás. A földmíveléstudgyi miniszter a sáskák elleni védekezés tárgyában rendeletet adott ki. Ezen rendeletet Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán körrendelet útján közölte valamennyi község előljáróságával és Zenta város tanácsával. A rendelet így szól: A Földmíveléstudgyi Miniszter Urnak 58762. IV—3. sz. a. kiadott rendeletéből tudomásomra jutott, hogy Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye jársági járásában Jászkisér község határában a sáska nagymértékben fellépett és tömegesen pusztít. A helyszínére kiküldött miniszteri szakközeg megállapította, hogy e járásban csakugyan a marokkói sáska pusztít, mely az 1889—1892. években az országban már nagy károkat okozott. Minthogy félni lehet attól, hogy ezen sáska faj az alföld más helyein is mutatkozik, de előfordulását eddig még nem vették észre, azért egyrészt a jövő évi védekezések idejekorán való megindítása, másrészt az esetleges fertőzés terjedésének megakadályozása végett, ezennel meghagyom Címnek, hogy jelen rendeletem vétele után azonnal, de okvetlenül és legkésőbbben folyó évi július hó 10-ig vizsgálta meg a község határát, kivált a legelőket, s a legelőkhöz közel eső szántóföldeket, hogy vajjon nem mutatkozik-e tömegesen valamely sáska faj. Amennyiben pedig valahol bármely sáska faj tömegesen fordulna elő, ebből Cím 25—30 darabot (tövege és spirituszba eltéve, erős dobozba csomagolva) rövid értesítés kíséretében azonnal küldjön be az állami rovar-tani állomásra (Budapest, II., Oszlop utca 20. sz.). Akár fordul elő, akár nem a község határában valamely sáska faj, hozzám folyó évi július 15-ig okvetlenül jelentés teendő. Tekintettel a sáska tömegesebb fellépése esetén gazdaságunkat fenyegető rendkívüli veszélyre, megkivánom Címtől, hogy ezen rendeletemnek minden tekintetben pontosan megfelelel.

A francia nyelvmester De Cupère Achille, ki városunkban immár három éve szép sikerrel buzgólkodik a francia nyelv tanításának terén, ez uton tudatja az érdeklődőkkel, hogy három hétre szüleinek látogatására elutazott, amely idő után egy a tanuló ifjuságnak, mint felnőtteknek is előnyösen ismert módszere szerint adott nyelvelkéivel rendelkezésére áll.

Öngyilkosság. A bajmoki öngyilkosok száma, ami nem tartozik a legnagyobb ritkaságok közé, újra szaporodott egygyel. Barakovits Brunó 70 éves paraszt június hó 25-én reggel eltűnt házából, hosszas keresés után délelőtt ráakadtak a padláson a gerendára felakasztva, mire felesége a szomszédok segítségével megszabadította, teste már ki volt hülve.

Allami csikóeladás. A bukin—palánkai m. kir. állami csikótelep csikóállományából 66 darab 2½ éves herélt csikó folyó évi július hó 14-én délelőtt 10 órakor Német-Palánka községben (a r. k. templom melletti térségen) szóbeli árverés útján el fog adatni. Bővebb felvilágosítással a bukin—palánkai m. kir. állami csikótelep intőzősége, úgy vármegyei gazdasági egyesületünk szolgálhat.

Elveszett uszár. Dr. Horváth Béla zombori vegyész-mérnöknek f. hó 1-én eltűnt 6 éves uszár kutya. A kutya kicsiny és „Csupi“ névre hallgat. A tulajdonos felkéri az esetleges megtalálót, sziveskedjék őt értesíteni vagy a kutyát lakására (Thurszky féle ház) vezetni, ahol illő jutalomban részesül.

NYILTTÉR. *)**Köszönetnyilvánítás.**

Özv. Milcsinszki Alajosné és családja ez uton mond köszönetet mindazoknak, kik megboldogult férje halála alkalmával részvétüket tanúsították.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

949. sz.

1903.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Gajdobra község előljárósága a vármegyei 1191/1900. számú építési szabályrendelet értelmében az utcák és terek szabályozási vonalainak megállapítása iránti munkálatra pályázatot hirdet.

Felhivatnak mindazon okleveles mérnök urak, kik ezen munkálat elkészítésére vállalkozni óhajtanak, hogy ebbeli ajánlataikat Gajdobra község előljáróságához **1903. évi augusztus hó 31. napjáig** nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy a községet semmiféle fuvar, napszám vagy anyag adása nem terhelheti.

Gajdobra, 1903. évi június hó 25-én.

Potzta György,

h. jegyző.

3—1

3190. sz.

kig. 1903.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Szeghegy községben üresedésben lévő községi irnoki állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása havi előleges részletekben a községi pénztárból 700 kor.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt és a vármegyei 6/1887. közgy. számú szabályrendelet értelmében felszerelt, a német nyelvbeni jártasságot igazoló bizonyítvánnyal kiegészített pályázati kérvényüket hozzám **f. évi július hó 30-ig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bácostolya, 1903. évi június hó 22-én.

Császár,

főszolgabíró.

2—1

739. sz.

1903.

Pályázati hirdetmény.

Wekerlefalva községében lemondás folytán megüresedett gyalogrendőrvetési állásra pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a községi rendőrségi szervezési szabályrendelet 7. §-ában előírt, szabályszerűen felszerelt, magyar honpolgárságukat, életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, egészségüket s a magyar és német nyelvnek szó- és írásban tökéletes tudását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket alulírt községi előljáróságnál **folyó évi július hó 15-ig** nyújtsák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalom: havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona, melyből a megválasztandó a ruházatot önmaga tartozik beszerezni, a fegyverzetet és egyéb felszerelést azonban a község szerzi be.

Wekerlefalva, 1903. június hó 16-án.

3—3

Az előljáróság.

Hirdetmény.

A melylyel Bezdán község előljárósága meghirdeti, hogy a Knipf Ferenc féle iskola-ház átalakítási munkáját **folyó hó 9-én délelőtt 10 órakor** a község háza tanács-teremben megtartandó árlejtésen biztosítja, a biztosítandó munkák ezek:

- a) bontási munkák 338 kor. 94 fillérrel;
b) épület helyreállítási munkák 2111 koronával;
c) 2 tanterem belső felszerelése 818 koronával előirányozva.

Árlejtézők kötelesek a kikiáltási árnak 10% át bántapénztul letenni.

Egyéb feltételeket, részletes költségvetés és tervrajzokat a községi jegyzői irodában lehet a hivatalos órák alatt megtekinteni.

Bezdán, 1903. évi július hó 2-án.

Bosnyák János, **Lovas György,**
jegyző. 2—1 bír.

2232. sz.

kig. 1903.

Felhívás.

Csonopla, Nemesmilitics, Krusevlya és Sztanisics községekből álló kerületi kéményszerői állomások ideiglenes betöltése válván szükségessé, felhívtnak ezen állást elnyerni óhajtok, hogy az 1888. évi XVII. t. c.-ben előirt képesíttségük igazolása mellett kérvényüket **folyó évi július hó 15-ig** hozzám nyujtsák be.

Zombor, 1903. évi június hó 26-án.

Tárczay,
főszolgabíró.

2—1

1158. sz.

1903.

Arverési hirdetmény.

Kunbaja község területén a vadászati jog 1903. évi augusztus hó 15 től egymásután következő hat évre, tekintettel az 1883. évi XX. t. c. 2. és 3. §-ára, **folyó évi július hó 18-ik napjának d. e 10 órájkor** Kunbaja község házában nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Miről árverezni szándékozik azzal értesítenek, hogy az árverési feltételek a község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kunbaja, 1903. évi június hó 26-án.

Egger János, **Beck Mátyás,**
jegyző. 2—1 bír.

4137. sz.

1903.

Pályázati hirdetmény.

Bácskula községben trespedésben levő újonnan rendszeresített két lovasrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állások egyenkint 600 korona fizetés, 70 korona lakbér és 320 korona ló-tartási általánnyal vannak egybekötve.

A megválasztandó egyén felszerelését a községtől kapja, ruházatát azonban sajátjából tartozik beszerezni.

Megjegyeztetik, hogy ezen állások egyikére csakis Bácskula községnél tényleges szolgálatban álló gyalogrendőrök pályázhatnak.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állásokra pályázni kívánnak, hogy abbéli kérvényüket, fedhetlen előéletüket, magyar honosságukat igazoló községi, egészséges voltukat és védkötelezettségük elégtételét tanúsító bizonyítvánnyal felszerelve alulirt községi előljáróságnál **folyó évi július hó 10-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Bácskula, 1903. évi június hó 18-án.

3—3

Az előljáróság.

Olcsó ház.

Egy a belvároshoz közel levő ház szabad kézből eladó, a mely vendéglőnek is megfelel, gyönyörű kerttel, két háztelekkel, évi házbér jövedelme 530 frt. Fizetési feltételek 29 1/2 évre.

Bővebet Zrinyi-utca 172. sz. 3—2

1404. sz.

1903.

Pályázati hirdetmény.

Bácsmadaras község óvoda felügyelő-bizottsága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a bácsmadarasi községi óvodánál a következő állások vannak trespedésben és pedig:

1. Egy óvodónői állás, melynek javadalmazása:

a) 600 korona készpénz a község pénztárából havi előleges részletekben kiszolgáltatva.

b) 2 szoba, 1 konyha, 1 éléskamra, 1 fűskamra, 1/2 padlás, 1 pince és az óvodánál levő házikert fele.

2. Egy dajka állás, melynek javadalmazása:

a) 240 korona készpénz a községi pénztárból havi előleges részletekben kiszolgáltatva.

b) 1 szoba, 1 konyha, 1 éléskamra, 1/2 padlás és az óvodánál levő házikert fele.

Felhívtnak mindazok, akik ezen állásokat elnyerni óhajtnak, hogy képesítésüket, korukat és magyar honosságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1903. évi július hó 15-ig** az alulirt óvoda felügyelő-bizottság elnökéhez nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Bácsmadaras, 1903. évi június hó 25-én.

Szvorény Mihály, **Spitzer Zsigmond,**
óvoda fel. biz. jegyzője. óvoda fel. biz. elnöke.

2623. sz.

1903.

Pályázati hirdetmény.

Bácsalmás községben megtrespedett egy gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik.

Ezen állás évi fizetése előleges részletekben kiszolgáltatandó 600 korona, melyből a rendőr ruházatát beszerezni tartozik.

Felhívtnak pályázók, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **f. é. július hó 10-ig** alulirt községi előljáróságnál nyujtsák be.

Bácsalmás, 1903. évi június hó 30-án.

Az előljáróság.

Bámulatos olcsó árak!

Budapesten egy nagy üzlet vétele folytán van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives figyelmét felhívni

bámulatos olcsó árúimra,

ugymint:

Szintartó Zephirek minden színben . . . . . 14 kr métere.

„ ered. ang. Zephirek minden színben . . . 30 „ „

„ „ franc. Batistok minden színben . . 35 „ „

Angol és honi gyártmányu 125 ctm. széles női kelmek 48 krajcártól kezdve.

Divat-napernyők legnagyobb választékban.

Selyem napernyők 1.20 krajcártól kezdve.

Tuna Gusztáv és Társa

„Párisi árúháza“ ZOMBORBAN, a Korzón.

*11

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

3951. sz.

tkvi 1903.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bezdáni takarékpénztár részvénytársaság végrehajtnak Bocker István és Bocker Olivia Bukta Mihályné végrehajtást szenvedők elleni 1200 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és a zombori kir. járásbírószág területén levő, Zomborban fekvő a zombori 4282. számú bétében foglalt Bocker István és Bukta Mihályné szül. Bocker Olivia nevének álló A. 25317/1—b. hrsz. 2 hold 255 □ öl nyugoti gradina dűlőben fekvő szántóföldre 851 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi augusztus hó 10-ik napján délután 3 órakor a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1903. évi május hó 14-én.

A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bír.

PORTER SÖR

saybuschi főhercegi sörfőzdéből

gyomorbetegek részére.

Pezsgő borral kitűnő.

1 üveg 60 fillér.

Borecet fehér

tiszta borból készítve.

1/2 lt. 40 fillér.

Kapható:

Ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemege-kereskedésében

*7

ZOMBORBAN.